

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania T. Z.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o wysokość kapitału początkowego, wysokość emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 5 kwietnia 2022 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 30 listopada 2020 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. na rzecz odwołującego się T. Z. kwotę 240 zł (dzieści czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 30 listopada 2020 r., III AUa (...), oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 28 marca 2018 r., XIII U (...), zmieniającego zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 9 listopada 2016 r. nr (...), z dnia 15 listopada 2016 r. nr (...), z dnia 9 stycznia 2017 r. nr (...), z dnia 10 stycznia 2017 r. nr (...), w ten sposób, że ustalił wartość kapitału początkowego odwołującego się T. Z. na 181.982,12 zł oraz wysokość emerytury od 1 marca 2016 r. na kwotę 4.166,60 zł, a od 1 marca 2017 r. na kwotę 4.184,94

zł; umarzającego postępowanie w zakresie w jakim organ rentowy uwzględnił odwołanie T. Z. w decyzji z dnia 9 stycznia 2017 r. nr (...) tj. dotyczącym wyliczenia okresu studiów od 1 października 1967 r. do 30 czerwca 1971 r. do okresu nieskładkowego, w pozostałym zakresie oddalającego odwołania oraz znoszącego między stronami wzajemnie koszty procesu.

Organ rentowy zaskarżył powyższy wyrok w całości skargą kasacyjną. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona „ze względu na oczywistość naruszeń Sądu Apelacyjnego odnośnie przepisów postępowania, a to art. 386 § 4 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, błędnie przyjmując, iż Sąd pierwszej instancji rozpoznał istotę niniejszej sprawy, a uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na jej wynik, gdyż Sąd pierwszej instancji zaniechał rozstrzygnięcia sprawy w zakresie objętym zaskarżonymi decyzjami, a także z pominięciem merytorycznych zarzutów organu rentowego”. W ocenie skarżącego Sąd Apelacyjny, uznając za skuteczne cofnięcie przez odwołującego wniosku o emeryturę z dnia 30 czerwca 2015 r., w konsekwencji powinien - w trybie art. 355 § 1 k.p.c. - przyjąć, iż zasadne było umorzenie postępowania odwoławczego już na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego względem wszystkich zaskarżonych decyzji, zapadłych przed ZUS wskutek złożonego wniosku o emeryturę lub należałoby odwołania te odrzucić z mocy art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. Oczywiście wadliwością natomiast było - w ustalonych przez Sąd okolicznościach - merytoryczne rozpoznanie sprawy.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną odwołujący wniósł o wydanie postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Przy powołaniu się w skardze kasacyjnej na przesłankę przedsądu jaką jest jej oczywista zasadność należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Tymczasem skarżący organ rentowy nie wykazał, że Sąd drugiej instancji dopuścił się oczywistego naruszenia prawa w powyższym rozumieniu, ani że zaskarżony wyrok jest oczywiście wadliwy. Skarżący organ rentowy zmierzał w

istocie do podważenia suwerennej i niepoddającej się kontroli kasacyjnej sędziowskiej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego (postanowienie Sądu Najwyższego z 13 stycznia 2010 r., II PK 248/09, LEX nr 1663571). Dokonana przez Sąd odwoławczy ocena okoliczności faktycznych i związana z tym wykładnia (wyrażona w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku) mieszczą się w granicach uznania sędziowskiego. Podnoszone w tym zakresie argumenty stanowią zatem polemikę z oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi, podczas gdy zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalania faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Sądy uznały zatem, że odwołujący skutecznie cofnął wniosek o emeryturę z 30 czerwca 2015 r., uznając przy tym za prawidłowy wniosek z 27 lipca 2016 r., który odwołujący błędnie zatytułował „uzupełnieniem wniosku”. Nie było zatem podstawy do umorzenia postępowania odwoławczego, jak to podnosił organ rentowy. Brak dalszych istotnych proceduralnych zarzutów kasacyjnych oraz ich należytego, zamiast ogólnikowego, uzasadnienia sprawiał, że w postępowaniu kasacyjnym miarodajne były ustalenia faktyczne zaskarżonego wyroku.

Tym samym wobec niewykazania przez skarżący organ rentowy istnienia powołanej przesłanki przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego orzekając na podstawie art. 98 k.p.c.